

Parc Natural
De l'Albufera
Àrea Sensible

PLATGES DE VALÈNCIA
Qualitat amb estrella

Índex

	Pàgina
ÀREES SENSIBLES. QUÈ SÓN?	1
L'ALBUFERA: UNA ÀREA SENSIBLE DE LES PLATGES DE VALÈNCIA	1
L'ALBUFERA COM A PARC NATURAL	2
LA HISTÒRIA DEL PARC NATURAL DE L'ALBUFERA	3
L'ALBUFERA I LA SEUA BIODIVERSITAT	5
EL MEDI FISIC-NATURAL	6
ÀREES NATURALS SENSIBLES DE LA ZONA COSTANERA DE VALÈNCIA	9
OBJECTIUS DE LA RESTAURACIÓ DUNAR	9
METODOLOGIA DE LA RESTAURACIÓ DUNAR	11
RESTAURACIÓ DE LA MORFOLOGIA DUNAR	11
RESTAURACIÓ DE LA COBERTA VEGETAL	12
QUE SÓN ELS PROJECTES LIFE	13
PROJECTE LIFE-DUNA	13
PROJECTE LIFE - ULLALS	15
PROJECTE LIFE PLUS SEDUCCIÓ AMBIENTAL	18
PROJECTE LIFE - GINEBRE	24
ACTUACIÓ EN EL TRAM SUD DE LA PLATJA LA MALLADETA	24
ACTUACIÓ EN LA PLATJA DELS FERROS I DE LA GARROFERA	25
ACTUACIÓ EN LA PLAJA DEL CANYAR	28
ACTUACIONS DE CONDICIONAMENT I REGENERACIÓ DE LA PLATJA L'ARBRE DEL GOS EN EL PARC LITORAL PINEDO-SALER	29

PLA RECTOR D'USOS I GESTIÓ DELS RECURSOS NATURALS	30
CAMPANYA D'INFORMACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I DIVULGACIÓ	32
ACTIVITATS SOCIOCULTURALS	32
ITINERARIS CULTURALS	33
ACTIVITATS REALITZADES PEL SERVEI DEVESA-ALBUFERA DURANT L'ANY	36
PLANTES AL·LÒCTONES I MESURES ADOPTADES	37
SENDA LITORAL EDUCATIU PER LA PLATJA DEL SALER	38
Fonts	40
ANNEX I	41
Nous cartells en zones d'entrada al Parc Natural de l'Albufera, instal·lats en el marc del Projecte LIFE + SEDUCCIÓ AMBIENTAL. Any 2012	

ÀREES SENSIBLES. QUÈ SÓN?

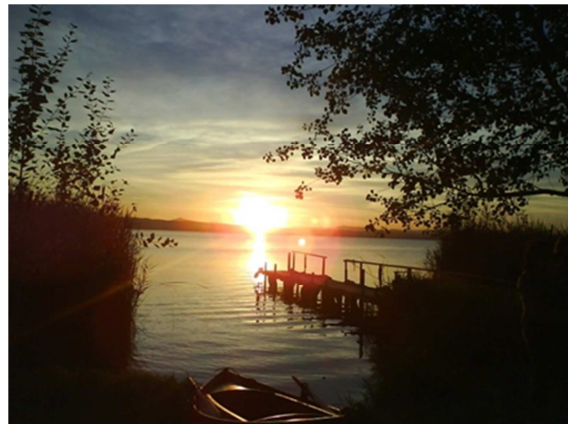
Es defineix com a sensibilitat ambiental la capacitat d'un ecosistema per a suportar modificacions o canvis de manera antròpica sense arribar a patir alteracions importants que impedisquen un funcionament correcte d'aquest, aconseguint un equilibri acceptable entre estructura i funció. Aquest terme ve lligat al de tolerància ambiental, que representa la capacitat d'acceptar i/o assimilar canvis en funció de les característiques actuals.

Així, depenent de les accions externes (antròpiques) obtindrem uns nivells de degradació i conservació distints.

Per a determinar una àrea sensible es considera cada un dels components que puguen veure's implicats: medi físic, biòtic, socioeconòmic i patrimoni cultural. Després d'açò, es consideren els criteris dels especialistes i es realitza un consens general en què es determinarà un dels cinc nivells de sensibilitat: Molt alta, alta, Mitja, Baixa o molt baixa.

L'ALBUFERA: UNA ÀREA SENSIBLE DE LES PLATGES DE VALÈNCIA

El territori englobat en “El Parc Natural de L'Albufera de València,” constituïx una dels ecosistemes humits més importants de l'Europa mediterrània. Emmarcat pels contraforts del sistema Ibèric, està situat a pocs quilòmetres al sud de la capital, en el sector sudoriental de la conca neogen-quadernària de què forma part la plana al·luvial de València, ocupant una superfície de 21.120 ha, repartides en tretze termes municipals (Albal, Albalat de la Ribera, Alfafar, Algemesí, Beniparrell, Catarroja, Cullera, Massanassa, Sedaví, Silla, Sollana, Sueca i València).

L'Albufera primordial, es va generar pels processos geomorfològics responsables de la restringa arenosa que s'estén entre la desembocadura del riu Túria i la Serra de les Raboses en Cullera.

Aquest edifici sedimentari integrat pels materials aportats pel curs fluvial i modelatge per les corrents litorals de deriva i el vent, aconsegueix aïllar un ampli golf marí que genera una extensa llacuna litoral succinta, d'aigües fortament salobres, comunicada amb el mar a través d'una única i àmplia “gola” i sotmesa completament a la climatologia i a l'influx marí.

Les condicions primigènies es van mantindre, amb poques alteracions, fins al segle XVIII, que s'inicia un gran creixement del regadiu en l'entorn del

sistema, -fins llavors les principals activitats econòmiques en l'àrea eren la pesca artesanal i la ramaderia extensiva, que aprofitava els amplis pastius que rodejaven la llacuna- incrementant-se notablement el cabal derivat del riu Xúquer que aconseguix l'aiguamoll, causant una dràstica reducció de salinitat.

Al mateix temps l'arrossar, alimentat per la disponibilitat d'aigua dolça i les expectatives econòmiques del cultiu, s'expandix en un procés que ja no conclourà fins ben entrat el segle XX i que minva la superfície llagunar en més de 10.000 hi ha.

L'ALBUFERA COM A PARC NATURAL

L'aiguamoll va aconseguir l'estatus de Parc Natural de l'Albufera, el 8 De Juliol de 1986 convertint-se en el primer espai natural protegit designat per la Generalitat Valenciana.

Des del punt de vista humà, a més de l'activitat agrícola i pesca artesanal en el llac, cal considerar que l'espai protegit se situa en la zona amb l'entramat urbà-industrial més dens del territori valencià, amb prop d'un milió i mig d'habitants entorn immediat i més de cinc mil activitats industrials en la seua conca.

A més de l'important desenvolupament turisticresidencial aconseguït en amplis sectors del front litoral del propi parc. Aquesta pressió ha generat múltiples factors de degradació que han afectat negativament els valors naturals de l'àrea durant les últimes dècades, creant-se una situació de conflicte entre la creixent voluntat social de conservar aquest emblemàtic espai natural i els processos derivats de les activitats humanes que en ell i en el seu entorn es desenvolupen.

Des de l'any 1990, està inclòs en el llistat de "Zones Humides d'Importància Internacional" Convenció de Ramsar, Iran de 2 de Febrer de 1971 i des de l'any 1991 ZEPA (Zona d'Especial Protecció per a les Aus) per la Directiva 74/409 de la UE sobre la Conservació d'Aus Silvestres i emparat per la directiva 92/43 de la UE sobre la conservació dels Hàbitats Naturals i de la Fauna i Flora Silvestres.

Bona part de la projecció internacional de L' Albufera i el seu entorn es deu a la diversitat i abundància de la seua avifauna: 250 espècies utilitzen l'àrea en algun moment del seu cicle vital i, d'aquestes 90 nidifiquen regularment. Moltes d'elles estan catalogades com rares o amenaçades i

incloses en l'annex I de la Directiva Europea d'Aus, a més d'incloses en el Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades i en Perill d'Extinció.

LA HISTÒRIA DEL PARC NATURAL DE L'ALBUFERA

Des del segle XIII fins a principis del segle XX la zona de la Devesa i el llac de l'Albufera han sigut propietat real. L'ús restringit que tenien ambdós espais (Estava limitat l'accés als dos espais: no tot el món podia caçar o agafar llenya en la Devesa i pescar en el llac) explica el seu grau de conservació que es manté fins a la dècada dels 60.

En 1927 la Devesa i l'Albufera passen a ser propietat municipal i en 1965 s'aprova un Pla d'Urbanització de tota la Devesa. Aquest pla va suposar l'arrasament de tot el primer front de dunes per a la construcció d'un passeig marítim i la destrucció d'una gran part del sistema de dunes interiors o fixes per a la construcció de vials, aparcaments i torres d'apartaments.

A finals dels anys 70 un fort moviment popular junt amb el suport de la Universitat de València i dels mitjans de comunicació, aconseguixen paraitzar el procés d'urbanització. A partir d'aquest moment l'Ajuntament comença a realitzar diferents actuacions dirigides a restaurar i recuperar els hàbitats destruïts de la Devesa.

En 1979 s'aconsegueix paraitzar el "Pla d'Urbanització de la Devesa" i s'encarrega a un equip pluridisciplinar la realització d'un informe (urbanístic, jurídic, econòmic, ecològic) que permeta fonamentar adequadament les decisions a prendre sobre el futur de la Devesa, denominat "Estudis previs per a l'Ordenació de la Muntanya de la Devesa del Saler" (Ajuntament de València, 1980).

El 3 de juny de 1980, el Ple de l'Ajuntament de València fa seues les conclusions de l'estudi, suspén llicències en l'àrea i decidix iniciar la redacció d'un Pla Especial de Protecció de la Muntanya de la Devesa del Saler (PEPMDS), aprovat en 1982.

A més es crea un ens administratiu la funció específica del qual és la gestió dels espais naturals de València. L'actual Oficina Tècnica Devesa-Albufera (OTDA), confiada a mediambientalistes, rep l'encàrrec d'establir objectius i generar/avaluar propostes d'actuació per a L' Albufera de València i el seu Devesa, així com desenvolupar i executar-les.

Més avant s'opta per la via proporcionada per la Llei d'Espais Naturals protegits i el 22 de novembre de 1984 el Ple de l'Ajuntament de València acorda sol·licitar a la Generalitat Valenciana la declaració de L' Albufera de València i el seu entorn com a Espai Natural Protegit davall la modalitat de Parc Natural.

Així en 1986 es promulga el “Decret 89/1986 del Consell de la Generalitat Valenciana de règim jurídic de Parc Natural de L' Albufera” que afecta 21.000 ha i constituïx el primer Parc Natural creat a la Comunitat Valenciana.

Els projecte mediambientals que es desenvolupen i s'han desenvolupat des de principi de la dècada dels anys 80 han tingut i tenen com a objectiu el manteniment dels ecosistemes de la Devesa i la recuperació i restauració de les àrea degradades afectades pel procés d'urbanització que es va iniciar en 1965. Amb la finalitat de recuperar aquestes àrees l'ajuntament va crear, l'any 1981, els Vivers municipals d'El Saler, primer viver de plantes autòctones existent a Espanya.

Els treballs de restauració desenvolupats en aquest ecosistema han sigut un dels principals objectius de l'Ajuntament durant els últims 20 anys. Aquests treballs de recuperació han suposat l'eliminació d'estructures impactantes com el passeig marítim, la reconstrucció d'alineacions dunares i la fixació de les mateixes

mitjançant, estructures artificials, primer, i plantacions vegetals després.

L'ALBUFERA I LA SEUA BIODIVERSITAT

La diversitat d'hàbitats que la integren (llacunes, arrossars, formacions palustres, saladars, pastius salins, matoll halòfil, matoll escleròfic mediterrani, dunes mòbils, dunes fixes, depressions interdunars etc.) favorix la presència d'un gran nombre d'elements botànics, (més de 800 espècies representades en l'àrea, moltes d'elles catalogades com rares, endèmiques o amenaçades) i faunístics, a més de les aus, com ara insectes, mol·luscos, crustacis, amfibis rèptils, peixos i mamífers que conformen un conjunt d'inqüestionable bellesa, una autèntica illa de diversitat biològica.

A més, l'Albufera té endemismes amenaçats que amb els programes de recuperació s'espera arribar a reestablir aquestes espècies. Les dites espècies són la *Dugastella valentina* i el *Palaemonetes zariqueyi* ("gambetes") en l'àmbit dels crustacis, la València hispànica ("Samaruc") i *Aphanius iberus* ("fartet") en els peixos i el bivalve *Unio tortuni valentius* ("petxinot"). En l'àmbit botànic tenim la *Limonium albuferae* ("Ensopoguera de l'Albufera").

Palaemonetes zariqueyi

Dugastella valentina

Valencia hispànica

Aphanius iberus

Unio mancus

Limonium albuferae

EL MEDI FISIC-NATURAL

El Parc Natural de l'Albufera presenta una gran varietat d'ambients estructurats que permeten l'existència d'una gran diversitat de flora i fauna. Els grans ambients que es poden trobar en aquest lloc són la restinga, la marjal, el llac i les zones de muntanya, i aquests al seu torn s'estructuren en diferents sub-ambients.

1. LA RESTINGA

La restinga o barra lateral és el cordó litoral que recorre el parc de nord a sud i que es troba originada en les arenas que s'han distribuït pel corrent de deriva i han arribat al mar. Aquest ambient és el més complex, podent-se comptar fins a quatre subambients: la platja, el cordó de dunes davanter, front dunar o dunes mòbils, el sistema dunar intern o dunes fixes i les mallades.

La **platja** del parc natural presenta unes característiques prou uniformes al llarg de tot el sistema, i es troba constituïda per arenas amb bancs i lentejons de graves i cantells.

Les **dunes mòbils** o **cordó de dunes davanter** són les més pròximes a la platja i a penes es troba fixat per la vegetació (actualment hi ha diversos projectes per a recuperar-la). Açò és a causa de l'acció humana, que amb el seu pas ha alçat gran part de la massa vegetal. Com a mesura pal·liativa s'han creat camins i acordonat zones per a evitar que el públic general les creue destruint aquest hàbitat. Entre les característiques de les espècies que es troben en aquesta zona destaquen totes aquelles amb capacitat per a suportar la constant acció del vent salí del mar i la forta mobilitat del substrat.

Les **dunes fixes** o **sistema dunar intern** és el següent ambient que trobem després del front dunar. Es troba colonitzat per una densa massa vegetal conformada sobretot per matoll i pineda. Aquesta zona s'ha vist afectada sobretot per l'elevada pressió dels visitants i una sèrie de nuclis urbanitzats repartits per diverses zones de la Devesa, residu del projecte inicial d'urbanització de la Devesa del Saler. L'aflluència del vent salí del mar és menor el que permet l'existència d'una flora i fauna més desenvolupada.

L'últim sistema que podem veure en la zona de la restinga és **la mallada**. Són depressions interdunars de formació salina que sol quedar entollades en temporades estacionals amb unes plantes i animals adaptades a aquest terreny. Actualment s'estan recuperant algunes d'elles com la mallada del Racó de l'Olla que va ser convertida en hipòdrom.

Al llarg de tota l'àrea de la restinga (30 km. de longitud i 1 km. d'amplària aproximadament) podem trobar tres goles o canals que comuniquen el llac amb el mar, amb les quals es regula els nivells d'aigua en el llac mitjançant comportes, segons les necessitats dels agricultors i de la pesca. D'aquelles tres goles, una és natural, que és la gola del Perelló, la qual pareix coincidir amb una antiga bocana del llac, havent creat de manera artificial les altres dos: El Perellonet (1873) i El Pujol (1953).

2. LA MARJAL

És el territori que més ocupa del Parc, sent dedicat al cultiu arrosser principalment. Aquest terreny està guanyat a la llacuna per a poder utilitzar les seues terres per a l'agricultura, aconseguint la seua màxima intensitat en el segle XIX, tractant-se d'un espai de gran importància econòmica, ecològica i paisatgística, ja que representa la principal àrea d'alimentació per a les aus aquàtiques que poblen el Parc Natural. A més, en ella es troben distints subtipus d'ambients:

L'arrossar ocupa la major part del Parc amb prop de 14.500 hectàrees i es poden distingir dos sectors. L'arrossar afectat pel nivell del llac (o tancats), el qual depèn del nivell d'inundació dels camps. Són els arrossars de l'entorn de l'Albufera i són al mateix temps la superfície del llac guanyada per al seu ús agrícola. L'altre sector és l'arrossar de terres altes, que circumda a l'anterior i s'inunda amb aigua provinent dels rius Túria i Xúquer o amb aigua del llac elevada mitjançant motors. Es veu altament afectat per la transformació en cultiu d'horta.

L'horta es troba rodejant l'arrossar, i ocupa les antigues zones d'aquest, les quals s'han vist transformats en cultius hortícoles com el de la xufa, utilitzada per a l'elaboració de l'orxata o en terrenys de tarongers.

Les **séquies i Ullals** són àrees d'aigua situats en el territori de la marjal. D'elles es distribuïx l'aigua per a regar les zones de cultius.

Les séquies procedixen principalment d'aportes dels rius Túria (Séquia de favara) i Xúquer (Séquia Real del Xúquer), encara que algunes d'elles tenen el seu origen en ullals de la marjal. Els ullals són surgències d'aigua subterrània. Aquests brolladors suposen l'únic aporte d'aigües netes a l'ecosistema. A pesar de tot, la major part d'ells han desaparegut com a fruit de l'aferrament i de les posades en els cultius.

3. L'ALBUFERA

Compta amb 2713 hectàrees i una profunditat mitjana de 90 cm, sent la porció permanent de l'Albufera no transformada en arrossar. El got cassetó, igual que el seu conjunt, es nodrix fonamentalment, dels sobrants de reg procedents del sistema Xúquer i, en una mínima part, del Túria, a més de les vessaments naturals. A més de les tres goles explicades en l'apartat de la restinga, hi ha altres dos que no evacuen al mar si no a les aigües de Sueca i Cullera. Ambdós són artificials, i en les seues obertures podem trobar multitud d'espècies que habiten a aigües salobres.

Aquesta llacuna és el nucli de tot el parc natural, ja que de la seua aigua subsistixen els cultius i la vegetació de la seua contornada servix de llar per a moltes de les aus que viuen en la zona. Per això, el principal problema d'aquesta són els elevats graus de contaminació que presenta. Moltes de les mates de la zona s'han vist debilitades per aquesta, fent que amb l'onatge s'anara soscavant la seua base.

4. LA MUNTANYA

Encara que a penes hi ha en el recinte del parc, la seua presència és important perquè és un tipus de mig totalment diferent dels anteriors, donant lloc a espècies que d'una altra manera seria impossible la seua presència. Es troba representat en el Cabeçol i la Muntanya dels Rabosses en Cullera i en la Muntanyeta dels Sants en Sueca.

ÀREES NATURALS SENSIBLES DE LA ZONA COSTANERA DE VALÈNCIA

Les àrees naturals sensibles de la zona costanera del municipi de València, inclouen les platges que estan ubicades dins del Parc Natural:

- Platja de Pinedo pueblo
- Platja del Parc litoral Pinedo –Saler. El L'Arbre del gos
- Platjes en la Devesa:
 - Platja de El Saler
 - ✓ Platja de La Creu
 - ✓ Platja de El Saler
 - ✓ Platja del Ferros
 - Platja de la Garrofera
 - La Devesa
 - ✓ Platja de La Malladeta
 - ✓ Platja del Canyar
 - ✓ Platja de L'Alcatí
 - ✓ Platja de La Punta
 - Platja El Perellonet- Recati

OBJECTIUS DE LA RESTAURACIÓ DUNAR

Amb la finalitat de minimitzar l'efecte del passeig marítim sobre la platja, durant els primers anys les actuacions es van orientar a experimentar diferents materials i tècniques de retenció i fixació de l'arena, amb l'objecte de trobar una metodologia eficaçment i ecològicament correcta de restauració. És a partir de la tardor de 1988, una vegada establida s'inicien les grans obres de restauració dunar.

El tram de costa de la Devesa presentava una platja en procés de regressió, agreujat per la construcció d'un passeig marítim amb una longitud de 2,5 km des del Poliesportiu del Saler fins al Muntanyar de la Rambla, constituït per un passeig elevat d'uns 4 metres sobre el nivell del mar i 5,5 km des del Muntanyar de la Rambla fins al Parador Nacional Lluís Vives, format per un muret d'1,20 metres d'altura adossat en la seua part interna a una carretera d'uns 5 m d'ample.

En l'actualitat s'han eliminat els dos tipus de passeig i recuperat tot el primer cordó dunar de la Devesa.

Amb la restauració del primer front dunar s'ha pretés:

- Eliminar l'efecte negatiu produït per l'existència del passeig marítim.
- Crear una reserva d'arena que contribuïska a l'equilibri sedimentari costaner. La platja és una formació dinàmica i les dunes tenen una funció primordial en la seua protecció i conservació. Juguen un paper fonamental en la dinàmica litoral i constitueixen una reserva d'arena essencial per a l'alimentació de les platges constituint un sistema eficaç per al manteniment del seu perfil d'equilibri.
- Recuperar la formació natural que actuava com a pantalla de protecció enfront de l'acció del vent marí, de la vegetació que es desenvolupava darrere d'ella (en desaparèixer el primer front dunar, el matoll i arbratge situat més a l'interior, van patir una regressió causada per la major exposició a la maresía).
- Recuperar un ecosistema de gran valor natural acrescut per la seua escassa representació, hui en dia, en la majoria de les costes mundials.
- Recuperar l'ecosistema de les mallades. Quan es reconstruïx el primer cordó dunar part de l'arena que forma la seua base procedix de l'acumulada en les mallades, en tornar l'arena d'aquestes al seu origen, es recuperen ambdós ecosistemes.
- Facilitar una ferramenta per a una educació ambiental: Les dunes presenten un interès educatiu per la manera gràfica amb què il·lustren la dinàmica dels processos costaners associats amb la interacció del vent, arena i creixement de les plantes.

METODOLOGIA DE LA RESTAURACIÓ DUNAR

Després de més de 20 anys d'experiència s'ha desenvolupat una metodologia de restauració i fixació de les dunes de primera línia, que pot ser aplicable a altres zones del Mediterrani.

El procés consta de tres etapes:

S'efectua la restauració de la morfologia dunar mitjançant una acumulació mecànica de l'arena.

Es du a terme la fixació de la mateixa mitjançant la construcció de palissades amb Espartines i canyes, i la plantació d'espècies vegetals pròpies d'aquest ecosistema.

S'adequa l'àrea restaurada per al seu ús públic, per a la qual cosa es tanca temporalment la zona, explicant a l'usuari a través d'una àmplia campanya d'informació i educació ambiental, el motiu del tancament i la finalitat de l'actuació.

RESTAURACIÓ DE LA MORFOLOGIA DUNAR

La morfologia dunar que es busca reconstruir es determina tenint en compte tant el relleu anterior a l'arrasament, com el present, a més del paisatge i les condicions ambientals actuals.

Abans de l'execució del Pla d'urbanització de l'any 1965, el conjunt dunar exterior es caracteritzava per estar format per dunes genèticament transversals, per presentar una orientació longitudinal paral·lela a la costa i un perfil dissimètric amb el pendent abrupte a sotavent. L'altura mitjana del cordó dunar oscil·lava entre 4-5 m. sobre el nivell del mar i la màxima aconseguia els 9 m.

El disseny del primer front dunar restaurat per l'OTDA s'ha configurat tenint en compte aquesta morfologia, l'ample actual de la platja i la disponibilitat d'arena. El cordó dunar creat presenta en general, una amplària de 20 m de base, discorre paral·lel a la costa amb una altura mitjana de 5 m, i presenta un perfil dissimètric amb el pendent més suau en la part de sobrevent per a reduir l'efecte del vent.

Una vegada determinada la geomorfologia de l'àrea dunar a recuperar, s'executa el projecte utilitzant maquinària pesada adequada per a realitzar els moviments de terra necessaris i aconseguir la forma de la duna o del cordó dunar desitjat. La maquinària treballa sempre intentant causar el menor dany possible a la vegetació existent en la zona d'actuació i evitant pertorbar els animals en el seu període de cria, amb la qual cosa el projecte a més d'estar

dissenyat de la manera més respectuosa possible amb l'entorn natural, compta amb un programa de vigilància ambiental.

RESTAURACIÓ DE LA COBERTA VEGETAL

La restauració de la coberta vegetal de les unes recuperades es recolza en dues activitats complementàries:

- L'obtenció del material vegetal a utilitzar que va ser una de les primeres necessitats que va tindre l'Oficina Tècnica de la Devesa Albufera per a poder impulsar la recuperació dels habitats degradats per la urbanització de la Devesa, i es va traduir en la posada en marxa d'un viver on produir les espècies necessàries aprofitant un viver forestal que ja

comptava l'Ajuntament de València en la Devesa, construït en 1964. Les experiències en la propagació de les plantes autòctones van ser iniciades en 1981 i continuen en l'actualitat.

Actualment aquest viver disposa d'un taller i un banc de llavors, tres hivernacles sense climatització destinats a l'execució de planters, un umbracle i eres de cultiu. Una prioritat en la producció de plantes és la conservació de la diversitat genètica local, per a la qual cosa es procura potenciar, en primer lloc, la multiplicació per llavors, quan açò no és possible es recorre a la multiplicació vegetativa.

- El segon pas consistix en la repoblació amb espècies samòfites autòctones. Les espècies utilitzades difereixen per sectors, basant-se en les comunitats vegetals que habiten en aquest ecosistema de dunes mòbils, distingint-se entre embrions dunars, sobrevent, cresta i sotavent.

Cridarem Mòdul de Repoblació a la unitat elemental de repoblació que correspon a cada sector de la duna per a una superfície de 25 m quadrats, que reproduïx el més fidelment possible la composició i estructura de la comunitat vegetal. El seu ús simplifica el càlcul de plantes necessàries i permet una fàcil comprensió per part dels operaris que intervindran en les plantacions.

Una precaució important, consistix a transmetre convenientment al personal que realitza la repoblació la necessitat de disposar les plantes fugint

d'una distribució lineal o de retícula regular, és a dir cal col·locar les plantes aleatòriament, buscant un aspecte el més natural possible.

La forma de presentació de les plantes pot ser en llavor, en plançó i en esqueix, i per a la majoria d'espècies els tres modes són possibles, però la idoneïtat d'un o altre depén dels resultats esperats, ja que cada alternativa difereix en la susceptibilitat a ser transportada pel vent, en la rapidesa del desenvolupament, en la seua major capacitat de fixació de la seua morfologia dunar, en els requeriments de mà d'obra, de mitjans materials i pressupostos entre altres.

QUE SÓN ELS PROJECTES LIFE

El Programa de Medi Ambient i Acció pel Clima (LIFE) és l'instrument financer de la Unió Europea dedicat al medi ambient per al període 2014-2020. El seu objectiu general es basa a catalitzar els canvis en el desenvolupament i l'aplicació de les polítiques mitjançant l'aportació de solucions i millors pràctiques per a aconseguir els objectius mediambientals i climàtics, així com mitjançant la promoció de tecnologies innovadores en matèria de medi ambient i canvi climàtic.

A més, LIFE-Naturalesa ha de contribuir a l'aplicació de les Directives Comunitàries "Aus" (79/409/CEE) i "Hàbitats" (92/43/CEE) i en especial a l'establiment d'una xarxa europea d'àrees protegides - NATURA 2000 – l'objectiu del qual és la gestió i la conservació in situ de les espècies de fauna i flora i dels hàbitats més valuosos de la Unió Europea.

PROJECTE LIFE-DUNA

ACTUACIONS EN LA PLATJA DE LA BRAVA I DEL TRAM NORD DE LA MALLADETA.

El Projecte Life "Model de Restauració d'Hàbitats Dunars en la Devesa de L'Albufera de València" és una de les actuacions de restauració dunar amb major envergadura i pressupost dirigit des de l'OTDA.

Amb aquest projecte se ha recuperat un ampli espai dunar (unes 13,5 ha.) situat entre la Gola del Pujol i uns 300 m. al sud del Casal d'Esplai. El seu període d'execució ha sigut del 2001-2004, i el seu cost ha sigut finançat al 50% per l'Ajuntament de València i la Comissió Europea.

Amb la restauració del primer front dunar, s'ha recuperat les mallades de la Mata del Fang i de la Sanxa (15.000 m² de superfície total). Tot el perímetre de la mallada es va modelar amb un pendent suau, a fi de facilitar un accés còmode a la fauna.

A causa dels greus problemes de conservació que estan travessant el fartet (*Aphanius iberus*) i el samaruc (*València hispànica*) dues espècies endèmiques, en el centre de la mallada de major superfície, la de la Mata del Fang, s'ha creat una llacuna amb aigua permanent, en les que es donen les condicions adequades perquè s'establisquen poblacions d'aquestes espècies. En poc de temps la llacuna ha experimentat una rapidíssima colonització per part de vertebrats i plantes aquàtiques, estant catalogades algunes de les espècies de fauna com d'interés comunitari.

La zona situada darrere del passeig marítim es trobava fragmentada per una gran quantitat de vials i aparcaments els quals van deixar de ser funcionals en 1984 en tancar-se la zona Sud de la Devesa al tràfic rodat que han sigut substituïts per un nou vial de 2.000 m de longitud i 3 m d'ample de traçat sinuós i amb una morfologia adaptada a les corbes de nivell del terreny que fa que aquest s'integre millor en l'ecosistema que li rodeja. La seua construcció s'ha realitzat depositant directament sobre l'arena, sense llasts ni rastells, el formigó H40 molt ric en ciment.

Programa de difusió i divulgació del Projecte Life Duna:

Un objectiu prioritari del Projecte Life Duna ha sigut l'usuari de la zona d'actuació. La seua implicació des del primer moment ha sigut fonamental per a la realització del mateix. Per aquest motiu s'han dut a terme diferents activitats per a:

- Informar del desenvolupament de l'obra, ja que una actuació d'aquesta envergadura genera dubtes relacionats amb la possible utilització o serveis prestats durant la mateixa.
- Conèixer i tindre en compte l'opinió d'aquestes persones per a millorar en la mesura que es pugui el Projecte.
- Fer partícip al ciutadà de la recuperació i conservació de la zona.

Les activitats realitzades són:

- Col·locació de 50 cartells informatius
- Distribució de 50.000 fullets en quatre idiomes
- Realització de visites guiades a grups
- Campanyes d'informació realitzades en cap de setmana
- Pàgina Web: <http://www.lifeduna.com> (actualment deshabilitada)
- Plantacions populars o amb centres educatius
- Un vídeo i un CD interactiu
- Simposi "Restauració d'Hàbitats Dunares" amb la participació d'especialistes i l'edició d'un "Manual sobre l'ús i gestió d'hàbitats litorals".

PROJECTE LIFE - ULLALS

El Projecte "Recuperació d'un hàbitat prioritari en el Parc Natural de l'Albufera" busca donar a conèixer un dels enclavaments més valuosos del Parc al mateix temps que pretén regenerar-ho, les torberes calcàries amb *Cladium mariscus*, tal com queda previst en la Directiva 92/43/CEE.

El projecte es desenvolupa en la seua gran majoria en els ullals de Baldoví i dels Sants, dues xicotetes llacunes del territori de Sueca previstos en l'Albufera. Per a això s'adquirir els terrenys, s'ha regenerat els hàbitats naturals i recuperat les espècies de flora i fauna prioritàries i s'ha adequat per als possibles usos educatius vinculats amb la conservació de la naturalesa.

El projecte es va prolongar fins a l'any 2008, on a través de la Conselleria de Territori i Habitatge, es va coordinar des de la Generalitat Valenciana amb la participació de l'ajuntament de Sueca.

El desenvolupament d'aquest projecte ve arran de la ja mencionada Directiva 92/43/CE (i la seua ampliació amb la Directiva 97/62/CE) en la qual s'establixen les bases per a conservar tots aquells hàbitats i espècies que en el

propi document queden reflectits com d'interés des del punt de vista de la conservació.

La dita conservació té dos pilars fonamentals, els quals són la introducció de les espècies d'interés en el propi catàleg d'espècies protegides i la designació d'àrees amb important contingut d'espècies i hàbitats continguts en la Directiva.

Aquestes àrees són denominades “Llocs d'Importància Comunitària” (L.I.C.) i la seua designació correspon a les seues Administracions competents en els respectius països membres de la Comissió Europea. El conjunt d'aquests L.I.C.s donarà lloc (una vegada aprovat per la Comissió Europea) a la coneguda com a Xarxa Natura 2000.

Seguint aquestes directrius, les torberes calcàries amb *Cladium mariscus* és un dels hàbitats inclosos dins de la Directiva, els quals es caracteritzen per una vegetació herbàcia de gran port, fulls durs i tallants i altres grans plantes herbàcies.

En la zona de l'Albufera es troben mansiegues desenvolupades en vores i illes interiors conegudes com a mates. Es poden trobar bons exemples d'aquests en les localitats de Prat de Cabanes-Torreblanca, la marjal de Pegoliva, les marjals de Xeresa-Xeraco, el Fons d'Elx o en l'Albufera.

Aquest tipus d'hàbitats es formen per l'acumulació de matèria orgànica en condicions d'elevada d en el sòl, on es pot trobar un bon nombre de plantes endèmiques com *Thalictrum maritimum* o la *Kosteletzkya pentacarpa*. També es troben espècies relicates com *Scutellaria galericulata*, *Carex elata*, *Galium palustre*, etc. A més han sigut localitzades dues associacions de plantes locals: *Soncho-Cladietum marisci* e *Hyrocotylo-Mariscetum serrati*.

Els brolladors d'aigua dolça localitzats en aquest hàbitat són refugi de moltes espècies, com el samaruc (València hispànica), un dels peixos més amenaçats d'Espanya; els caragols endèmics *Theodoxus velascoi* i *Theodoxus valentina* o mol·luscos bivalves d'aigua dolça com la *Potamida littoralis* o l'*Anodonta cygnea*. Desafortunadament, a causa de la fragilitat d'aquest ambient, les poblacions de totes aquestes espècies mostren un declivi alarmant.

Però en torberes calcàries no sols habiten espècies subaquàtiques. Un gran nombre d'aus aquàtiques busquen refugi en elles, algunes incloses en l'Annex I de la directiva d'Aus. Entre les espècies més destacables es troben la Garceta Cangrejera (*Ardeola ralloides*) i l'Agró Roig (*Ardea purpurea*), el Gall de canyar Comú (*Porphyrio porphyrio*) i la Fotxa Moruna (*Fulica cristata*), el Bigotut (*Panurus biarmicus*) el Xitxarra mostatxuda Real (*Acrocephalus melanopogon*) i el Repicatalons Iberosiental (*Emberiza schloenicus witherby*), aquesta última considerada en perill d'extinció.

Quant a rèptils destaca la Tortuga Europea (*Emys orbicularis*), trobant-se a la Comunitat Valenciana la subespècie fritzjuergenobsti, considerada en perill crític.

Els objectius del projecte són els següents:

- Recuperar superfície ocupada per un hàbitat prioritari en la Unió Europea, en concret de "torberes calcàries amb mansiega", en un aiguamoll declarat Z.E.P.A i L.I.C i per això inclòs dins de la Xarxa Natura 2000.
- Afavorir la recuperació d'espècies incloses en els Annexos de les Directives "Hàbitats" i "Aus".
- Incrementar la superfície de "Àrea de Reserva" del Parc Natural, actualment molt reduïda, i millorar una unitat paisatgística i ambiental singular.
- Millorar la capacitat d'acollida i la dotació de mitjans per a usos naturalístics, educacionals i científics en el parc natural i en el municipi de Sueca.

Per a això s'ha decidit realitzar les accions següents:

- Adquisició de terrenys: adquisició d'aproximadament 5 hectàrees de superfície adjacent als ullals en què es regenerarà l'hàbitat natural.
- Adequació del mig: treballs dirigits a recuperar l'hàbitat prioritari, sent necessària la restauració de les vores, la retirada de materials de farcit i l'adequació per a afavorir una major diversitat d'ambients naturals.
- Adequació per a usos naturalístics: afavorir activitats educacionals i científiques, mitjançant la disposició de sendes, observatoris, cartells, etc.
- Manteniment i gestió de l'hàbitat: disposar dels mitjans tècnics i humans suficients que garantisquen la gestió de l'enclavament.
- Activitats educacionals: edició de material divulgatiu així com la posada en marxa d'un Aula de la Naturalesa per a difondre els valors que es protegeixen, així com la Xarxa Natura 2000.

Recuperació de l'hàbitat: Recuperar l'hàbitat prioritari objecte del projecte i recolzar la recuperació d'espècies de fauna i flora associats, incloses espècies prioritàries o escasses que estiguen vinculades amb aquest tipus d'hàbitat (fotxa moruna, samaruc, tortuga europea, Kosteletzkya pentacarpa, Marsilea quadrifolia,...).

PROJECTE LIFE PLUS SEDUCCIÓ AMBIENTAL

DESCRIPCIÓ:

Projecte a través del qual es desenvoluparà una campanya de conscienciació mediambiental, durant els anys 2010, 2011 i 2012, tindran lloc diverses iniciatives dirigides als habitants del Parc Natural de l'Albufera, als ciutadans que viuen en el seu entorn i als visitants que gaudixen d'aquest emblemàtic espai on naturalesa, tradició i oci es mesclen a parts iguals.

PER QUÈ DEL PROJECTE:

Són molts els projectes realitzats en l'Albufera, que han millorat les condicions ambientals i han servit per a recuperar els seus ecosistemes degradats i per a aconseguir que les activitats humanes que es desenvolupen en aquest espai siguin el més compatible possible amb la conservació de la naturalesa.

Després d'anys treballant en la recuperació de les dunes de la Devesa, buscant alternatives a la crema de la palla de l'arròs i compatibilitzant la presència humana amb la conservació en el parc natural (implantant un enllumenat públic poc impactant per a disminuir la contaminació lumínica).

El servei Devesa-Albufera (departament encarregat de la gestió del terme municipal de València que es troba dins de l'àrea protegida) va llançar una nova iniciativa que busca consolidar la conservació del parc natural, mitjançant la conscienciació ambiental de la ciutadania.

Moltes persones visiten el Parc Natural de l'Albufera atrets per les seues platges, restaurants, vida nocturna i altres recursos lúdics, desenvolupen les seues activitats sense tindre en compte que es troben en un espai protegit, amb uns valors ecològics d'importància europea i que en ell s'ha de prestar especial respecte a la naturalesa. Aquest desconeixement explica perquè algunes vegades s'observen comportaments poc acords amb l'atenció que es mereix el Parc (es passeja fora de les sengles i camins, es llancen fems, es generen sorolls intensos etc.).

Aquest projecte pretén que totes les persones que entren en el Parc siguin conscients que es troben en una àrea protegida, que es troba en un

espai de la Xarxa Natura 2000, és a dir que està en un dels entorns naturals de major importància ambiental a nivell europeu i seduir-li amb les oportunitats d'oci alternatiu que açò li oferix.

Es tracta de donar un pas més enllà de l'educació o conscienciació ambiental, es pretén aproximar a les persones els valors naturals de l'entorn, ajudar a comprendre'ls i, sobretot, aconseguir que aquests els "enamoren", fent-los còmplices perquè s'involucren.

OBJECTIUS

Prenent l'Albufera de València com a lloc emblemàtic de la xarxa europea d'espais naturals Xarxa Natura 2000, el projecte SEDUCCIÓ AMBIENTAL té els següents objectius fonamentals:

1. Informar i conscienciar sobre la importància de tindre en el nostre territori una gran diversitat d'espècies animals i vegetals i els seus hàbitats naturals, essencials per a la nostra qualitat de vida.
2. Sensibilitzar sobre els impactes que generen les nostres accions humanes en el territori, fomentant un canvi d'actituds més respectuoses a totes les persones i activitats implicades en els espais naturals. La conservació del patrimoni natural no és incompatible amb les activitats humanes sostenibles.
3. Fer comprendre tant la població nativa com als visitants dels espais naturals la necessitat establir unes normes legals per a la protecció del medi ambient.
4. Descobrir que si valorem el nostre patrimoni natural i ens impliquem en la seua conservació estem participant en la Xarxa Natura 2000, xarxa europea d'espais naturals destinada a assegurar la supervivència a llarg termini de les espècies i els hàbitats més amenaçats d'Europa.

EL MISSATGE

Amb aquest projecte es pretén als ciutadans un clar missatge:

- La conservació dels ecosistemes naturals, el manteniment i la recuperació de poblacions de les espècies silvestres europees passa per declarar no sols àrees protegides, sinó per integrar eixes àrees en xarxes ecològiques que asseguren la seua gestió a nivell comunitari.

Una de les mesures adoptades per a frenar la pèrdua d'aquesta biodiversitat ha sigut establir una xarxa d'espais de valor natural que represente prou en quantitat i varietat els ecosistemes de la Unió Europea, la Xarxa Natura 2000.

- Les administracions, empreses, habitants i visitants de cada espai de la Xarxa Natura 2000 tenen una gran responsabilitat en la seua protecció. És necessari

fer compatible les seues activitats amb la conservació de la naturalesa; és la seua contribució a la biodiversitat europea.

- Açò implica certes regulacions però també atractives oportunitats que cal saber aprofitar.

DESENVOLUPAMENT

El projecte està dirigit a:

- La població resident del parc natural.
- Els visitants i turistes.
- Els col·lectius i ciutadans implicats en la protecció dels valors naturals i culturals de l'espai natural i altres moviments socials.
- Els responsables de la gestió de l'espai natural tant a nivell polític com a tècnic.
- Els empresaris.
- Els mitjans de comunicació.

OBJECTIUS

1. Difondre els valors naturals dels ecosistemes de les dunes
2. Establir espais de valor natural que representen els ecosistemes del Parc natural de l'Albufera.
3. Informar la població del Parc natural i la Xarxa Natura 2000
4. Informar els visitants del parc Natural i la Xarxa Natura 2000.
5. Editar documentació de l'Àrea protegida.
6. Integrar els discapacitats en els punts d'informació.
7. Habilitar oficines de promoció ambiental.
8. Promoure campanyes de conscienciació ambiental.
9. Potenciar la participació de la població local

ACCIONS

1.-GUIA NORMATIVA:

Realització d'una Guia Normativa on es compile, analitze i estructure tota la legislació (comunitària, nacional, regional, local) que afecta la protecció de l'Albufera de València. Es va publicar al Novembre del 2010, i una nova guia es publicarà abans de novembre 2011.

2.-CARTELLS:

A través de diferents tipus de cartells i panells s'informara la població local i els visitants sobre: els límits de l'espai de la RN 2000, els valors naturals i culturals que justifiquen la seua pertinença a la Xarxa i les restriccions d'ús necessàries per a la protecció de tals valors d'interés paneuropeu. Durant el

2011, s'han col·locat 60 cartells informatius de l'àudio guia per tot el Parc natural.

Per a més informació, mirar l'Annex I

3.-GEOPORTAL / IDE:

La pàgina Web del projecte integra la innovadora base de dades cartogràfiques utilitzant les tecnologies de programari lliure SIG.

4.-AUDIO-GUIA:

S'ha habilitat un sistema d'àudio-guia mitjançant un número de telèfon o descàrrega des de la pàgina Web amb informació pregravada multilingüe (engonals, castellà, valencià) així com MP3 disponibles en els punts d'informació. Els visitants i habitants poden obtindre així la informació esquematitzada sobre punts específics del parc natural (indicats en els llocs referits mitjançant plaques metàl·liques). Es poden descarregar des d'Octubre 2010 des de la pàgina Web SEDUCCIÓ AMBIENTAL per a ser escoltat a través d'un MP3.

5.-PUBLICACIONS:

S'han creat diferents publicacions: mapes de l'àrea protegida, revistes trimestrals, fullets temàtics, pòster, vídeo... La primera revista trimestral va eixir al novembre 2010 amb un número de 25 000 revistes, el segona a l'abril 2011, la tercera al maig 2011 i la quarta a l'octubre 2011.

L'any 2012, el Projecte Seducció Ambiental, dins de les seues accions, ha editat els números 5, 6, 7 i 8 de la REVISTA SEDUCCIÓ AMBIENTAL, la revista de participació ciutadana de l'Albufera de València, estant la cinquena en anglés i la sisena en francés. Es van fer 25.000 exemplars per revista i van ser de difusió gratuïta.

-Fullet Cicle exposicions en Naturia.

NÚM. exemplars: 4.000 (2000 castellà i 2000 valencià)

-Fullet Itineraris.

NÚM. exemplars: 5.000 trilingües (castellà, valencià i anglés).

6.-PUNTS D'INFORMACIÓ:

En els moments de màxima afluència de visitants és a dir entre finals de març fins a la segona quinzena d'octubre s'instal·len 5 punts d'informació sobre la RN2000, que són gestionats per persones amb discapacitat física. Durant la primavera estiu 2010, els punts d'informació van rebre 11 000 visites, durant 2011 han rebut 11 343 visites.

L'any 2012 fins a finals d'agost s'han atés a més d'11 000 visites.

Els Quioscos que servixen com a punts d'informació consistixen en casetes prefabricades totalment portàtils que només seran instal·lats en els moments en els quals el Parc Natural rep un elevat nombre de visites.

En els moments de màxima afluència de visitants al Parc Natural, els 5 quioscos d'informació situats en diferents punts, poden donar-te idees sobre els punts més interessants d'aquest sorprenent espai, et faciliten materials informatius i t'ajuden a esprémer la visita.

Els Punts d'Informació es troben en els llocs amb major afluència de visitants de l'entorn protegit. De nord a sud, aquesta és la situació on pots trobar-los:

- PASSEIG MARÍTIM DE PINEDO: Junt amb la platja.
- MUNTANYAR DE LA MONA (El Saler): En el vial del tallafoc del Saler, que comunica aquesta pedania amb la platja, a l'altura de la casa forestal.
- MIRADOR DE LA GOLA DEL PUJOL: En la carretera CV500, en el quilòmetre XX, junt amb la Gola del Pujol, que comunica el llac de l'Albufera amb el mar.
- DEVESA-SUR: Al final de la carretera d'entrada a la zona sud de la Devesa des de la CV500, en el vial central, junt amb l'Estany del Pujol.
- EL PALMAR: En la pedania d'El Palmar, junt amb la zona d'accés a l'embarcador, enfront del canal.

7.- OFICINES DE PROMOCIÓ AMBIENTAL:

Es va elaborar una pàgina Web multilingüe amb vocació de ser el setge de referència sobre aquest espai protegit. On es brinda informació a diferents nivells: des de la més general (llocs d'interés, 9 rutes) fins a la més tècnica (legislació, ajudes, bossa de documents i estudis).

8.-PAGINA WEB:

La Web del Projecte Seducció Ambiental www.albuferadevalencia.com pretén arreplegar i oferir tota la informació disponible sobre el Parc Natural. Agrupa les altres webs dels Projectes LIFES desenvolupats en el Parc (actualment fora de servei):

- Life Duna: www.lifeduna.com
- Life Ginebre: www.lifeenebro.com
- Ecolight: www.ecollum.org
- Ecorice: www.eco-rice.net

La pàgina de Facebook de Seducció Ambiental busca posar en alça els valors naturals i culturals del Parc Natural de l'Albufera i fomentar la participació en aquest espai de la Xarxa Natura 2000

9.-CAMPANYA DE CONSCIENCIACIÓ:

S'està duent a terme una campanya de conscienciació perquè els visitants del Parc Natural puguen acostar-se a la RN2000 de forma amena a través d'accions com a visites guiades, activitats d'animació, un estand itinerant.

10.-PARTICIPACIÓ POBLACIÓ LOCAL:

Es compta amb accions addicionals com a concursos, exposicions, xarrades, fòrums etc. per a potenciar la participació de la població local. També s'ha editat un nou fullet sobre LA DEVESA.

Es tracta d'un desplegable de 8 cares, en el que s'explica els valors naturals dels ecosistemes que constitueixen la Devesa, es fa una xicoteta introducció històrica de l'evolució d'aquest espai i un resum de les actuacions de regeneració que s'han dut a terme. Açò va acompanyat de fotos i d'un mapa.

PROJECTE LIFE - GINEBRE

Recuperació de l'hàbitat del ginebre marí (*Juniperus oxycedrus* Subs. *Macrocarpa*) en la Devesa de l'Albufera de València.

Període d'execució: 1-10-2004 al 31-12-2007

La zona d'execució està compresa entre L' Estany del Pujol i el Parador Nacional de Turisme. El cost ha sigut finançat al 50% per l'Ajuntament de València i la comissió Europea. El ginebre marí és un xicotet arbre sempre verd, de creixement molt lent i d'una gran longevitat. Apareix en dunes i arenals del litoral mediterrani. Actualment es troba a la vora de l'extinció a causa de les greus alteracions que s'han produït en el litoral durant les últimes dècades. Actualment tan sols queden 122 exemplars que es refugien en llocs poc idonis, on no són viables les llavors que arriben a germinar. A més la supervivència d'aquests exemplars depén de la intervenció de l'home.

Actuacions previstes:

- Restauració del segon cordó dunar i plantació d'espècies dunares.
- Restauració de mallades
- Creació d'una llacuna per a introduir fartet i samaruc
- Plantació de més de 1.000 ginebres marins

Campanya de divulgació i educació ambiental.

ACTUACIÓ EN EL TRAM SUD DE LA PLATJA LA MALLADETA

Sobre aquest tram, situat al sud del Casal d' Esplai, es va actuar en tres moments distints, duts a terme exclusivament per l'Oficina Tècnica Devesa-Albufera.

En la primera actuació iniciada a la tardor de l'any 1988, es va crear un cordó dunar d'uns 800 m de longitud, en una de les zones amb menor afluença de visitants entre el Casal d' Esplai i el Parador Nacional Lluís Vives.

Al no existir pressupost per a eliminar el passeig marítim, l'arena es va acumular sobre ell, amb ajuda d'una retroexcavadora que disposava l'Oficina Tècnica Devesa-Albufera. L'arena es va extraure de la part posterior del passeig, exagerant xicotetes calderes d'abrasió que havia generat el vent poc després de l'abrasament. A més per a crear el perfil de sobrevent es va utilitzar arena procedent d'un agranat superficial de la platja situada davant de la muralleta.

Sobre una superfície aproximada de 4.800 metres quadrats, es va crear sobre el passeig marítim un front dunar continu, dissimètric, paral·lel a la costa, amb la finalitat de minimitzar l'efecte negatiu de l'emmuralle't sobre la platja enfront de l'acció de l'onatge, eliminar el seu impacte paisatgístic i protegir la vegetació que es desenvolupava darrere d'aquest primer front.

L'altura de la duna oscil·la entre els 4-5 m sobre el nivell del mar (entre 0,5-1,5 m d'altura sobre el muret) i la fixació de l'arena es va dur a terme mitjançant la construcció de 7.000 metres lineals de palissades i es va restaurar la coberta vegetal.

En dos de les calderes, d'on es va extraure l'arena es va excavar per davall del nivell freàtic, formant-se tres llacunes d'uns 150 metres quadrats de superfície cada una i amb una profunditat entre 20 i 50 cm. Amb la creació d'aquestes llacunes es va augmentar la diversitat paisatgística, originant-se unes condicions que van ser ràpidament explotades per insectes, amfibis, peixos, aus, mamífers i certs grups de plantes.

A la tardor de 1997 s'inicia la segona intervenció, es du a terme l'experiència de desmuntar la duna situada sobre els últims 62 m del passeig en l'extrem sud eliminant completament aquest, inclosa la fonamentació, i tornant a créixer el cordó dunar, amb una base de 20 m en el mateix lloc.

La intervenció es completa amb la realització d'un altre edifici dunar situat a sotavent del primer cordó, de 31 m de longitud per 42 m d'ample, sent la superfície total restaurada de 2.542 metres quadrats.

Amb aquesta actuació es va solucionar definitivament l'efecte negatiu que sobre l'estabilitat de la platja suposava la presència del passeig marítim.

S'efectua una restauració vegetal amb llavors i esqueixos de diverses espècies autòctones.

La tercera actuació realitzada a la tardor de 1998 va ser la continuació cap al nord de l'actuació desenvolupada amb evident èxit l'any anterior. La regeneració de 10.940 metres quadrats, es va fer en un tram de 547 metres de longitud i aproximadament 20 d'ample.

Les obres que es van efectuar van ser semblants a les realitzades l'any anterior, llevat que no es va repoblar, ja que l'arena utilitzada comptava amb un bon banc de llavors i restes de plantes que van rebrotar en poc de temps.

ACTUACIÓ EN LA PLATJA DELS FERROS I DE LA GARROFERA

L'any 1990 va ser duta a terme l'actuació en les platges dels Ferros i la Garrofera, per la Demarcació de Costes de València pertanyent a l'antic MOPU (Ministeri d'Obres Públiques). En aquest cas es va fer un transvasament de 500.000 metres cúbics d'arena des de la zona nord del port de València fins aquestes platges.

L'objectiu era el de crear una berma de 3 m d'alt, amb un cordó dunar en la seua part interior de 4,5 m d'altura i amb una cresta de 4 m d'amplària. Dins d'aquest projecte s'inclouia també la demolició del passeig a causa del seu efecte negatiu en l'equilibri costaner. Amb aquesta obra es pretenia augmentar l'amplària de la platja seca i crear un perfil de l'estrán submergit molt més estable.

Finalment es va realitzar un cordó dunar d'aproximadament 1.825 m de longitud i 16,5 m d'amplària mitjana, amb un perfil de duna simètric, reculant el cordó uns 19 m ja que a causa de la configuració del litoral, la duna haguera recorregut molt prop de la línia d'aigua.

El Servei Devesa-Albufera es va encarregar de dirigir la col·locació de les palissades per a fixar l'arena i del subministrament de la planta necessària

característica d'aquest ecosistema, açò es va fer en 1990. En 1991 i 1992 el Servei Devesa-Albufera va reforçar el cordó dunar amb dues noves plantacions.

La platja de la Garrofera està situada justa al nord de la Gola del Pujol. El tram nord d'aquesta platja, estava limitat per un passeig marítim, format per un emmurallament d'1 metre d'alt i un vial annex de 5 metres d'ample, que va ser eliminat i substituït per un cordó dunar l'any 1990. (Actuació realitzada per la Demarcació de Costes de València amb la col·laboració del Servei Devesa-Albufera de l'Ajuntament).

D'altra banda, en el seu extrem sud, junt amb la gola, es localitza una de les 3 àrees que, dins de l'espai de la Devesa, romanen actualment tancades fins i tot al vianant. Es tracta del Muntanyar d'El Pujol, qualificat pel Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural de l'Albufera com ÀREA RESERVA, màxim grau de protecció contemplat per aquest Pla.

Aquesta duna, hui en dia, la més alta de la Devesa amb 9,50 metres, constituïx un testimoni del que antigament va ser el primer cordó dunar d'aquest espai, abans de ser arrasat per a la construcció d'un passeig marítim, conseqüència del Pla d'Urbanització, iniciat a finals de la dècada dels 60 del segle passat, i paralitzat a finals dels 70. Aquesta duna, junt amb la duna de la Rambla, són els únics trams de l'ecosistema dunar de primera línia original que queden en la Devesa. Per aqueix motiu, l'Ajuntament, a mitjan dècada dels 80, ho va tancar, impedit fins i tot als vianants. Actualment, només es pot accedir per motius científics, d'estudi o manteniment.

Actuacions dutes a terme:

- Tancament del Muntanyar d'El Pujol. Amb l'objecte de protegir-ho pel seu valor geomorfològic (únic tram, junt amb la duna de la Rambla, que queda del sistema dunar exterior original de la Devesa), aquesta zona es va tancar impedit fins i tot del vianant. Junt amb aquesta actuació es van col·locar cartells informatius en què es feia insistència dels valors naturals de tot l'àrea i s'explicava el motiu del tancament. El tancament es va fer a mitjan dècada dels 80 i la col·locació dels últims cartells és del 2004. La tanca de la zona és de malla metàl·lica en tot l'àrea excepte el front de la platja que està constituït per estacades i

cordes amb l'objecte que l'arena i l'aigua puguen circular permetent així el desenvolupament natural del sistema dunar.

- Eliminació de plantes al·lòctones invasores, *Carpobrotus edulis* i *Agave americà*. Es tracta de plantes d'origen sud-africà i americà, respectivament, que no tenen competència en la zona, que s'expandixen amb gran rapidesa i densitat, envaint el sòl i no deixant espai a les autòctones. Aquestes actuacions dutes a terme, tant dins de la zona d'accés tancat, com en les zones d'al voltant, han sigut executades, depenent de les campanyes, bé pel propi Servei Devesa-Albufera o per la Demarcació de Costes.

Per a reforçar el primer front dunar i crear diversitat en el paisatge es van realitzar dues regeneracions en la zona dels Ferros. En una superfície de 36.450 metres quadrats situada davant del nucli de la urbanització núm. 5. La primera en 1995 i la segona en 1998.

En ambdós casos es va reforçar el primer cordó dunar i es van construir diverses alineacions dunares darrere d'aquest. La cota màxima en tota la zona generada va ser de 5 m'i en els dos casos l'arena utilitzada per a construir les alineacions dunares es va extraure de la mateixa zona d'actuació, creant unes àmplies calderes d'abrasió. Aquestes calderes es van repoblar amb planta pròpia de zones deprimides, espècies de transició i plantes pròpies de la duna.

ACTUACIÓ EN LA PLAJA DEL CANYAR

L'any 1982 es va efectuar en aquesta platja, tocant al nord del Parador Nacional Lluís Vives un dels primers assajos de regeneració dunar, que va consistir a construir amb màquina excavadora una duna d'uns 7 m d'altura. La duna va desaparèixer en poc de temps a causa de l'acció del vent, la seua escassa vegetació i una excessiva proximitat a la línia de costa.

L'any 1991 es va tornar a actuar en una superfície d'uns 2,200 metres quadrats, creant-se un cordó dunar d'uns 100 m de longitud i una amplària mitjana d'uns 20-22 m. L'altura que va aconseguir aquesta duna va ser de 4,80 m, la màxima que es va poder donar amb els mitjans mecànics que es disposava en aqueix moment, la repoblació es va realitzar amb plantes de llavor, cepellón esqueix i bulb.

Entre l'any 1997 i l'any 2000, la Demarcació de Costes de València del Ministeri de Medi Ambient i la Direcció de Ports i Costes de la Conselleria d'Obres Públiques de València junt amb la col·laboració de l'ajuntament de València, van dur a terme la recuperació de la platja d'El Saler.

L'obra va consistir en la demolició del passeig marítim d'El Saler, l'eliminació dels antics vials i aparcaments i la construcció d'un cordó de dunes de primera línia, d'un nou passeig marítim integrat en l'entorn i de nous vials i aparcaments menys impactants amb el mig.

El nou cordó dunar es va formar en el seu tram nord, entre el Poliesportiu i el Tallafoc del Saler, amb una alineació dunar d'uns 25 m de base, i en el sud, entre tal Tallafoc i el de La Rambla, amb dos i en algun tram amb tres alineacions, l'ample de la base d'aquest cordó oscil·la entre 45 i 60 m i l'altura mitjana dunar va ser de 6,5 a 7 m. L'arena utilitzada per a això, es va extraure de les mallades del Saler i del Quarter i de la platja situada al nord de València.

Es van crear noves instal·lacions per a nous restaurants junt amb el nou passeig marítim, diferents zones picnic, nous recorreguts de vianants i de bicicletes que connecten les diferents unitats paisatgístiques i es va restablir la coberta vegetal característica d'aquest sistema.

Aquesta zona es correspon amb el sector tradicionalment més freqüentat de la Devesa. En ella es concentren la majoria de les àrees concebudes per a un ús públic intens, la qual cosa permet reduir la pressió sobre altres zones menys alterades, situades al sud de la Gola del Pujol.

L'any 2007 s'ha realitzat en la platja de la Devesa (enfrent del llac) un projecte LIFE NATURALESA cofinançat amb la Unió Europea, per a la regeneració del segon cordó dunar amb l'objectiu de formar muntanyes i calderes d'abrasió. Va ser iniciat Al Març del 2007 i ha finalitzat al desembre del mateix any.

Dins del Parc Natural de l'Albufera, hi ha centres d'informació i dinamització mediambiental, i que anomenem a continuació:

- Centre de protecció del Medi Natural.
- Centre d'informació Racó de l'Olla: Lloc dedicat per al millor coneixement del Parc Natural de l'Albufera, i des d'on es pot navegar pel llac en les barques que perxen els pescadors.
- Casal de l'Esplai (malladeta)
- Servei Devesa-Albufera, on es troben els Vivers Municipals.

ACTUACIONS DE CONDICIONAMENT I REGENERACIÓ DE LA PLATJA L'ARBRE DEL GOS EN EL PARC LITORAL PINEDO-SALER

Les obres executades l'any 2007, per la Generalitat Valenciana, Conselleria D' infraestructures i Transport cofinançat per la Unió Europea (Fons Europeu de Desenvolupament Regional) presten especial atenció a la regeneració ambiental i del paisatge amb l'ampliació de la superfície de la platja seca amb la retirada de la que hi ha entre el final del passeig marítim de Pinedo i l'antiga escola d'Estibadors.

La Protecció i conservació del cordó dunar existent i la recuperació del paratge primitiu.

S'actua sobre una superfície aproximada de 240.000 metres quadrats i una longitud de 1.350 metres i una amplària d'entre 82 m i 265 m:

- Regeneració de la Platja i ampliació de la mateixa amb el sanejament, elevació de la cota i retirada del límit interior, obtenint-se una amplitud de platja seca de 40-45 m.
- Regeneració del sistema dunar mitjançant dos cordons transversals artificials, paral·lels a les costes i amb una lleugera inclinació per a preservar-se dels vents dominants.
- L'execució d'un passeig marítim per a vianants i un carril bici, integrats en l'entorn i connectats els dos amb les infraestructures existents en Pinedo i el Saler.
- Es construeix una rotonda d'accés i una superfície dem aparcaments amb un total de 695 places per a turismes sent 11 d'aquestes per a discapacitats i 90 places per a motocicletes, i bicicletes.
- Equipament i mobiliari urbà: Posta sanitària, dutxes, àrees reservades per a bars i restaurants, zones de picnic, zona de jocs infantils, mirador, passarel·la d'accés a la platja, bancs, fonts, papereres i contenidors.
- Instal·lació i serveis de; reg, il·luminació en el passeig i en l'aparcament, sanejament d'aigües residuals, xarxa de distribució d'aigua potable, telefonia etc.
- Vegetació formada per espècies autòctones per a l'estabilització de la zona dunar.

PLA RECTOR D'USOS I GESTIÓ DELS RECURSOS NATURALS

La platja de la devesa ha sigut considerada com una platja salvatge natural des de l'any 2008, després del desenvolupament del Pla Rector d'Usos i Gestió dels recursos naturals (PRUG).

Es basa en una estratègia de desenvolupament sostenible duta a terme en funció de la conservació i la gestió racional dels recursos ambientals. Els objectius de desenvolupament socioeconòmics i els de conservació dels valors ambientals, no es consideren contraposats sinó més prompte complementaris, formant part d'una mateixa línia d'actuació. El patrimoni cultural del parc és també objectiu d'interés preferent per al PRUG.

La llei 11/1994 estableix en l'article 37, la figura del Pla Rector d'Ús i Gestió com reguladora de les activitats directament lligades a l'espai protegit i en particular de la investigació, l'ús sostenible i la conservació dels valors ambientals.

El conjunt dels hàbitats del Parc en els seus distints ambients, cassetó, de marjal, dunar i de muntanya mediterrània, tots ells amb la seua important fauna i flora característiques es considera en el PRUG un bé d'interés prioritari pel seu interès ecològic, científic i educatiu, en conseqüència és un objectiu prioritari el foment de les actuacions tendents a la protecció, conservació, regeneració i millora dels recursos biogenètics vinculats a la fauna i flora silvestre amb els seus hàbitats.

Hi ha àrees sensibles específiques tancades perimetralment per a prohibir l'accés als transeünts. Aquestes zones són:

- El "Tancat de la Creu", tancat per interès botànic, en ella creix el "Ginebre Marí" planta endèmica protegida. Està ubicat en la platja de la Creu.
- El "Muntanyar de la Rambla", tancat per interès geomorfològic. Està ubicada en la platja dels Ferros.
- El "Muntanyar de Pujol", tancat per interès geomorfològic. Està ubicada en la platja de la Garrofera.
- La "Reserva Ecològica de la Punta", d'interès geomorfològic i avifaunístic, està tancada al pas de transeünts i a tot tipus de maquinària, per a l'estudi de la formació dunar i l'anidamiento d'aus.

També hi ha altres àrees sensibles o amb gran valor natural, però a les quals es pot accedir. Aquestes són:

- En el tram centre es troba el Tancat de la Pipa, creat en el 2007 i situat dins del Parc Natural de l'Albufera en el terme municipal de València de La Comunitat Valenciana. Es localitza entre el barranc del Pedrís i la séquia de Catarroja a la vora de la llacuna de l'Albufera. . Ens permet conèixer com era l'Albufera de València fa anys, abans del seu procés de degradació, El Tancat de la Pipa és una zona de reserva enclavada en el Parc Natural de l'Albufera en què, gràcies a un procés de restauració ecològica, s'han recreat els principals ambients d'aigua dolça propis de l'aiguamoll, amb la qual cosa és possible conèixer l'aspecte del llac valencià abans del procés de contaminació i degradació ocorregut en els últims anys. En aquest espai, es troba el Centre d'Interpretació i Motor de la Pipa.
- Tram sud de la Devesa, on es localitza, des de 1990, l'única colònia important de xatracuet (*Sterna albifrons*) de tota la Comunitat Valenciana.
- Mallada del Racó de l'Olla, que després de les regeneracions realitzades en 1989, s'han assentat nombroses espècies d'aus, entre elles diverses colònies de Carregada, Charrancito, Camallonga, etc.
- Reserva del Racó de l'Olla: Zona molt valuosa de transició entre el sistema de dunes fixes de la Devesa d'El Saler i l'Albufera.
- Ullals, (surgències d'aigua localitzades quasi sempre en forma aïllada i en l'interior de la marjal), Són autèntiques reserves genètiques, amb espècies endèmiques amb un gran nivell d'especiació i valor biogeogràfic.
- Bassa de Sant Llorenç, xicoteta llacuna circumdada per relleus calcaris (El Cabeçol i la Serra de Raboses) i que constituïx una xicoteta Albufera tancada per la mateixa restinga que l'Albufera sent alimentada amb les aigües subterrànies dels relleus calcaris que la circumden. És un enclavament de major valor paisatgístic del Parc.
- La Montanyeta dels Sants, xicotet aflorament de dolomies cretàcies que formarien una espècie d'illot en l'antic golf marí. Presenta un fita paisatgística, i posseïx una vegetació arbòria de singular bellesa al mig de la plana homogènia de la marjal.
- El Cabeçol, muntanya formada per un xicotet relleu de 60 metres d'altitud que s'eleva al nord de la Bassa de Sant Llorenç i que forma part de la Serra dels Raboses. El seu principal valor és paisatgístic.

CAMPANYA D'INFORMACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I DIVULGACIÓ

En tots els projectes de regeneració, l'Oficina Tècnica Devesa-Albufera considera molt important informar i divulgar els objectius i actuacions que es van a realitzar (“abans”), els que s'estan desenvolupant (“durant”) i els que s'han aconseguit (“després”), a tots els usuaris o futurs usuaris de la zona.

Les activitats que es preparen té en compte al destinatari a qui van dirigides.

Es contempen dos tipus de destinataris: els visitants i la població escolar. En aquest últim s'inclou tant l'educació formal o reglada (infantil, primària, secundària, batxillerat, universitat) com la no formal (Cursos Formatius, Escola Taller, Associacions, grups específics).

ACTIVITATS SOCIOCULTURALS

Els treballs de regeneració de les dunes litorals afecten directament una de les zones més utilitzades de la Devesa: la platja.

A més són projectes de llarga duració (uns cinc anys fins que la nova duna aconseguix un equilibri natural).

Les activitats socioculturals estan orientades a transmetre les característiques i valors de la Devesa, sol·licitant la col·laboració i participació activa del visitant en la seua conservació. Campanyes de Conscienciació Ciutadana.

Es realitzen campanyes anuals dirigides a la població adulta consistents en una eixida al camp amb educador ambiental per a donar a conèixer tant les característiques naturals i històriques de l'àrea, com la seua problemàtica.

Així mateix es realitzen campanyes puntuals de temes monogràfics (residus sòlids, incendis, regeneració de dunes mòbils i mallades, projectes innovadors etc.).

Es complementa amb una visita al centre d'interpretació del Racó de l'Olla.

ITINERARIS CULTURALS

La Devesa de l'Albufera té 10 Km de longitud, una amplària aproximada de 1Km. i una superfície de 850 ha.

En ella s'han senyalitzat sis itineraris que suposen en el seu conjunt 8,4 Km. de recorregut. Cada un d'ells està identificat per un color i té una temàtica distinta

1 ITINERARI LÚDIC PER LA PLATJA

LONGITUD: 2.000 m.

DURACIÓ: 45 minuts

PARADES DE L'ITINERARI:

El Passeig Marítim, les Plantes de les Dunes, els Animals de les Dunes, el Bany, el Trage de Bany, un Passeig per la Platja, menjar en l'Albufera

2 ITINERARI PAISATGÍSTIC

LONGITUD: 4.000 m.

DURACIÓ: 1 hora 45 minuts aprox.

PARADES DE L'ITINERARI:

La Mallada del Quarter, el Tamariu o Tamariu, la Casa Forestal d'El Saler, L'Olivera, l'Eucaliptus, mallada d'El Saler, espècies Enfiladores, les Dunes de l'Interior, la Sesquera, les Jonqueres, els Xilòfags, la Mallada Redona, venda de Bous, els Líquens, pla del Garrofer, la Urbanització, les Plantes Al·lòctones, paisatge Alterat, anguilera, el Plantago, el Canyís, vegetació de Saladar, la Mallada Llarga, el Muntanyardel Pujol i el Llac Artificial

3 ITINERARI DELS SENTITS

LONGITUD: 300 m.

DURACIÓ: 20 minuts APROX.

PARADES DE L'ITINERARI:

La Vista, l'Oïda, el Gust, el Tacte, l'Olfacte

4 ITINERARI HISTÒRIC DEL SALER

LONGITUD: 600 m.

DURACIÓ: 30 minuts

PARADES DE L'ITINERARI:

El Saler, Pi Verot, La Devesa i el Saler, la Mallada i La Barraca El Muntanyar de la mona

5 ITINERARI HISTÒRIC DE LA GOLA DEL PUJOL

LONGITUD: 700 m.

DURACIÓ: 40 minuts APROX.

PARADES DE L'ITINERARI:

La Gola d'El Pujol, la Pesca de l'Angula. Aprofitaments Tradicionals, Les Aus, Toponímia del Llac de l'Albufera, Les Comportes, Les Històries que ens conten els Anells

6 ITINERARI BOTÀNIC

LONGITUD 800 m.

DURACIÓ 45 minuts.

PARADES DE L'ITINERARI:

Pla de la Sanxa, Màquia Mediterrània, el Margalló, la Murta i l'Arç Negre. El Pi Blanc i la Sempre viva, el Bruc, l'Albaida i l'Aladern El Pi Roig i la Sarsa El Bayón, l'Esteperola i el Coscoll El Llentiscle i l'Estepa Negra El Romero, l'Aladern i la Mare-selva El raïm Marina i el Canyís

ACTIVITATS REALITZADES PEL SERVEI DEVESA-ALBUFERA DURANT L'ANY

El Servei Devesa-Albufera, responsable de la Gestió de les zones naturals de la zona sud del terme municipal de València, té com un dels objectius més importants el donar a conèixer els valors ambientals d'aquest territori i així aconseguir actituds i aptituds positives respecte al medi natural. Per a això realitza per un costat material informatiu i educatiu dels valors ambientals així com de les activitats que es realitzen en l'àrea i per un altre, activitats de conscienciació i de regeneració i conservació del medi natural.

Dins d'aquesta línia podem destacar les activitats següents:

Campanya de Plantació

Durant el primer i quart trimestre es realitzen diferents plantacions de les distintes espècies vegetals de la Devesa amb diferents col·lectius, des de cursos de Preescolar a col·lectius ciutadans de totes les edats. S'ha regenerat diferents àrees de dunes, de màquia-pineda i illa de l'Albufera, cada pack conté 50 llavors de 18 espècies vegetals característiques de la zona.

Tallers d'Ocupació

Clases teóricas y prácticas a alumnos mayores de 45 años y actividades de trabajo con ellos en el Parque Natural. Dos talleres el de Producción y Regeneración de plantas de la Devesa y el de Información y Educación Ambiental en la Albufera de Valencia.

Visites concertades d'escolars d'entre 6 i 12 anys per a realitzar itineraris didàctics i tallers de naturalesa així com plantació de diferents espècies vegetals.

Vivers Municipals

Visites de Col·legis, Centres d'Educació Professional i Universitats per a veure el funcionament d'un viver de planta del Parc Natural de l'Albufera. En ell es veu des de la recol·lecció de fruits fins a la plantació en el medi natural, passant per neteja de fruits, banc de llavors, germinació de plantes, repicat i manteniment en viver.

Atenció a visites d'especialistes

Atenció a especialistes de diferents temàtiques (Viver, Producció de planta, Regeneració dunar, Projectes Life, etc diferents col·lectius formats per especialistes de diferents matèries a fi de conèixer els projectes que es duen a terme en la zona i els resultats obtinguts

El últim dissabte de mes

Cada últim de dissabte de mes, es realitza una activitat en el Parc Natural de l'Albufera de València, amb temàtiques diferents i oberta a tots els ciutadans: Visita a l'Albufera, La Flora de la Devesa, El ginebre marí, Les platges de la Devesa, El Viver d'El Saler: Cultiu de plantes de la Devesa, Reintroducció de la tortuga mediterrània en la Devesa, Les distintes Albuferes al llarg de la Història, El nombre de participants de cada activitat és de 45 de mitja

Canal Bussi

Durant els mesos d'abril a octubre, hi ha realitzen campanyes d'informació en els autobusos de l'EMT (Empresa Municipal de Transports) de la ciutat de València consistent a donar informació de la flora, fauna, història, activitats, esdeveniments relacionats amb La Devesa i Albufera de València, cada setmana van canviant els temes informatius.

Carpobrotus edulis - Uña de gato

PLANTES AL·LÒCTONES I MESURES ADOPTADES

¿Por què són invasores?

Són molts els elements que intervenen en l'establiment i posterior expansió d'una espècie invasora. En general es consideren tres els principals factors que contribuïxen a l'èxit d'una espècie invasora. Els recursos, els enemics naturals i les condicions ambientals afins entre la zona d'origen i la que serà envaïda.

La *Carpobrotus edulis* és una espècie de plantes de la família Aizoaceae. Té tendència a expandir-se vegetativament per grans superfícies. Tolera molt bé les característiques edàfiques inadequades per a altres plantes, com la salinitat. Antigament s'enquadrava en el gènere *Mesembryanthemum* (com *M. edulis*), però un anàlisi més detallat de l'espècie la va classificar en el gènere *Carpobrotus*.

Es tracta d'una planta perenne de port rèptil, suculent, amb una longitud de la tija de fins a 2 m.

Els fulls són de color verd viu, a vegades púrpura en els extrems, i afusades, amb textura cèria i secció triangular, corbat cap amunt, d'un

decimetre de llarg. En sòls molt salins, poden posseir una espècie de crosta salina que els dóna un color blanquinós en superfície.

Les flors, semblants en certa manera a les inflorescències de les Compostes, són molt espectaculars, de 60 a 90 mm de diàmetre, nombrosos pètals imbricats de color púrpura, groc o ataronjat i estams grocs. Florix durant la transició de la primavera a l'estiu: en l'Hemisferi Nord, d'Abril a Juliol.

En origen era una oriünda de Sud-àfrica, però hui en dia es troba pràcticament en totes les àrees temperades del món, sobretot en les zones costaneres. Una de les causes de la seua introducció va ser el seu ocupació com a esmena en obres públiques per a assentar talusos; no obstant, hui es mamprenen mesures de control per a evitar l'afectació de la flora autòctona a causa del seu caràcter invasiu

A causa del seu potencial colonitzador i constituir una amenaça greu per a les espècies autòctones, els hàbitats o els ecosistemes, aquesta espècie ha sigut catalogada en el Catàleg Espanyol d'Espècies exòtiques Invasores, aprovat per Reial Decret 1628/2011, de 14 de novembre, estant prohibida a Espanya la seua introducció en el medi natural, possessió, transport, tràfic i comerç i tractada segons els criteris del Pla de Control i eliminació d'Espècies Vegetals de Sistemes Dunares de desembre del 2011.

MESURES CORRECTORES:

Les actuacions han sigut realitzades pel Servei Devesa-Albufera en col·laboració amb diverses empreses realitzant jornades mitjà ambientals

Ja que les zones en què es planteja l'interés de la seua eradicació són d'especial valor botànic, no se solen emprar herbicides de menor o major espectre: en canvi, sí es realitza la retirada manual o mecanitzada.

Les plantes al·lòctones arrancades es depositen en un contenidor per a procedir posteriorment a la seua eliminació.

SENDA LITORAL EDUCATIU PER LA PLATJA DEL SALER

PREMI SENDES BLAVES Atorgat per ADEAC FEE (Bandera Blava)

La senda Blava "Deixa't seduir pas a pas" pretén sensibilitzar als visitants perquè ajuden a protegir i respectar el Parc Natural de l'Albufera i conèixer l'oferta mediambiental a través d'un senda guiada aconseguint formar, informar i seduir, pas a pas amb la gran riquesa privilegiada i protegida de la nostra Devesa i el Parc Natural.

Els objectius generals de la senda Blava són els següents:

- Conscienciar dels valors ambientals de la Devesa del Saler i l'entorn de les seues platges.
- Compatibilitzar les alternatives del medioambiente, oci i sol, història i platges.
- Promoure les activitats lúdiques esportives relacionades amb el medi ambient.
- Divulgar la història i instal·lacions del Parc Natural de l'Albufera en la zona d'El Saler.
- Sensibilitzar sobre la necessitat de protegir el Parc Natural.
- Practicar una activitat saludable accessible a totes les edats
- Realitzar una activitat saludable a l'aire lliure dins d'un entorn espectacular per la seua diversitat d'hàbitats.
- Ensenyar normes de comportament dins d'una zona protegida (xarxa Natura 2000)

Dirigit a la població en general, com ara: Associacions d'ames de casa, Associacions de veïns etc..

Es tracta d'un senda que combina educació ambiental, activitat física, gaudir de les nostres platges i coneixements d'ecosistemes naturals i història popular, que es realitzarà a través d'una visita autoguiada, amb informació en suport paper (tríptic i fullets), unitats de carteleria informativa de platges i amb suport informàtic (audioguía amb MP3).

La senda Blava “Deixa't seduir pas a pas” està dirigit a tots aquells usuaris que vullguen endinsar-se en el fascinant Parc Natural l'Albufera.

Fonts:

https://www.jbic.go.jp/ja/business-areas/environment/projects/pdf/56262_26.pdf

<http://www.bdb.gva.es>

<http://albuferavalencia.com/>

La restauración de las dunas litorales de la Devesa de l'Albufera de Valencia,
Diversos autores, Depósito Legal V-954-2004

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life2018/index.htm>

<http://www.parquesnaturales.gva.es/es/web/pn-l-albufera/proyectos-life>

ANNEX I

Nous cartells en zones d'entrada al Parc Natural de l'Albufera, instal·lats en el marc del Projecte LIFE + SEDUCCIÓ AMBIENTAL. Any 2012

L'objectiu d'aquests senyals és recordar-nos que la zona protegida comença molt abans d'arribar al bosc o al llac. El "canvi de xip" ha de donar-se abans i el nostre comportament ha d'adaptar-se a l'entorn natural en què ens trobem.

Els automobilistes es trobaran amb panells ubicats en l'autovia que anuncien l'inici de l'espai protegit, alhora que donen la benvinguda al visitant. Aquests cartells, en número de 15, es distribuïxen al llarg de la CV-500 que travessa tot el Parc Natural.

Cartells Devesa. S'han anat canviant els panells segons l'època de l'any:

- ATENCIÓ CICLISTES (gener-maig)
- TEMPORADA DE CRIA: Atropell d'ànecs (juny-juliol)
- TEMS DE GORGERETA d'ARRÒS: (setembre-octubre)

El Parc Natural de l'Albufera de València disposa d'una nova senyalització que contempla un total de 65 cartells distribuïts al llarg de tot l'espai protegit en què es tracta d'atraure l'atenció del visitant perquè prenga consciència que es troba en espai inclòs en la Xarxa Natura 2000.

Amb aquests nous cartells es pretén facilitar a més la informació necessària perquè el recorregut pel parc natural resulte el més il·lustratiu possible i conscienciar, tant als visitants com als propis habitants del Parc Natural, sobre els efectes negatius que determinades activitats o comportaments poden causar en l'espai protegit.